

Torsdag 22 maj 2008

Sudan och den internationella brottmålsdomstolen

P6_TA(2008)0238

Europaparlamentets resolution av den 22 maj 2008 om Sudan och Internationella brottmålsdomstolen (ICC)

(2009/C 279 E/23)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Sudan,
- med beaktande av Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och dess ikraftträdande den 1 juli 2002,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolution 1593, som antogs den 31 mars 2005,
- med beaktande av rådets slutsatser om Sudan/Tchad av den 11 december 2007 och den 30 januari 2008,
- med beaktande av ordförandeskapets uttalande å EU:s vägnar om årsdagen för hänskjutandet av situationen i Darfur/Sudan till Internationella brottmålsdomstolen ICC, ett uttalande som antogs den 31 mars 2008,
- med beaktande av att Sacharovpriset 2007 tilldelades Salih Mahmoud Osman, en sudanesisk människorättsadvokat verksam i Darfurregionen i Sudan, för dennes arbete för att få rättvisa för inbördeskrigets offer i Darfur,
- med beaktande av kampanjen "Justice for Darfur", som dragits igång av en stor grupp icke-statliga organisationer och vars mål är att förmå Sudan att samarbeta med ICC och hörsamma domstolens arresteringsorder,
- med beaktande av artikel 115.5 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Säkerhetssituationen i Darfur är alltjämt ytterst instabil och häftiga sammandrabbningar har ägt rum mellan rebellrörelser och regeringsstyrkor, med följder för de humanitära insatserna.
 - B. Det är djupt chockerande att bevittna lidandet för de hundratusentals kvinnor, män och barn som misshandlas, dödas, våldtas, fördrivs och på annat sätt drabbas av konflikten i Darfur. Situationen har fortsatt i en nedåtgående spiral sedan 2003, och de urskillningslösa flyngangreppen mot civilpersoner fortgår.
 - C. FN:s doktrin om skyldigheten att skydda innebär att det i situationer där de nationella myndigheterna är uppenbart oförmögna att skydda sin befolkning är andra aktörers ansvar att tillhandahålla det skydd som krävs.
 - D. FN:s säkerhetsråd hänsköt situationen i Darfur till ICC i mars 2005, varefter en utredning inleddes.
 - E. Sudan har undertecknat Romstadgan, genom vilken ICC inrättades 2002, men inte ratificerat den.
 - F. Sudans regering är som FN-medlem skyldig att samarbeta med ICC i kraft av resolution 1593 (2005), som säkerhetsrådet antog med stöd av sina befogenheter enligt kapitel 7.

Torsdag 22 maj 2008

- G. Det är beklämmande att den sudanesiska regeringen sedan arresteringsorden utfärdades vid upprepade tillfällen har vägrat att samarbeta med ICC och på olika sätt trotsat domstolen och det internationella samfundet.
- H. I april 2007 utfärdade ICC två arresteringsorder mot Sudans förre inrikesminister Ahmad Harun och den förre ledaren för Janjaweed-milisen Ali Muhammad Ali Abd-Al-Rahman, även känd som Ali Kushayb, med 51 anklagelsepunkter om påstådda krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten.
- I. Ahmad Harun är nu minister för humanitära frågor och ansvarar som sådan dels för välbefinnandet hos exakt samma människor som fallit offer för hans påstådda förbrytelser, dels för förbindelserna med den internationella fredsbevarande styrkan, Afrikanska unionens och FN:s gemensamma styrka i Darfur (Unamid). Han har även befordrats till ordförande för en regeringskommission med uppgift att behandla anmälningar om brott mot de mänskliga rättigheterna. Ali Kushayb, som var frihetsberövad i Sudan på grund av andra anklagelser när arresteringsordern utfärdades, släpptes ur fängelset i oktober 2007 trots att han var efterlyst av ICC.
- J. I juni och december 2007 rapporterade ICC:s åklagarmyndighet till FN:s säkerhetsråd om den sudanesiska regeringens oförmåga och ovilja att samarbeta med domstolen, och noterade att inga åtgärder hade vidtagits för att gripa och överlämna Ahmad Harun och Ali Kushayb.
- K. Den 5 juni 2008 ska ICC:s chefsåklagare Luis Moreno-Ocampo för sjunde gången rapportera till FN:s säkerhetsråd om framstegen i utredningsarbetet i Darfur och om hur de sudanesiska myndigheterna har samarbetat.
- L. ICC kan i detta avgörande skede av sitt arbete räkna med fullt stöd från parlamentet, som är fullt övertygat om att ett slut på straffriheten för dem som planerat och utfört de vidriga brotten i Darfur är avgörande för en lösning på Darfurkonflikten.
- M. Den 10 och 11 maj 2008 iscensatte rebeller tillhörande rörelsen för rättvisa och jämlikhet (JEM) en attack i Omdurman, nära Khartoum, som kostade minst 200 människor livet.
- N. Efter en första våldsvåg en vecka tidigare utbröt den 20 maj 2008 häftiga strider i Abyei, en oljerik stad som både nord och syd gör anspråk på, mellan den sudanesiska armén och Sudanesiska folkets befrielsearmé (SPLA), vilket enligt FN resulterade i 30 000–50 000 internflyktingar och ett ännu okänt antal dödsoffer.
- O. Den 4 maj 2008 bombarderade sudanesiska militärflygplan civila mål i norra Darfur, och 12 civilpersoner miste livet.
- P. Konflikten i Sudan har hittills skördat runt 300 000 offer (enligt färskas FN-beräkningar) och 2,5 miljoner människor är internt fördrivna eller flyktingar. Samtidigt ökar osäkerheten i Darfurregionen stadigt.
- Q. Unamid har fortfarande bara runt 7 500 militärer och mindre än 2 000 poliser på plats, av de 26 000 som beviljats.
1. Europaparlamentet fördömer starkt Sudans konstanta underlåtelse att samarbeta med ICC, att gripa och överlämna Ahmad Harun och Ali Kushayb till ICC och att fullgöra sina åtaganden enligt internationell humanitär rätt. Detta är ett uttryck för en flagrant brist på respekt för de hundratusentals offren och deras familjer och för de miljontals människor som tvingats lämna sina hem sedan konflikten inleddes.
 2. Europaparlamentet vädjar till den sudanesiska regeringen att ratificera ICC-stadgan, hörsamma säkerhetsrådets resolution 1593 (2005), samarbeta villkorslöst med ICC och på ett grundligt och effektivt sätt utreda och väcka åtal beträffande de krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten som begåtts i Darfurregionen.

Torsdag 22 maj 2008

3. Europaparlamentet vädjar till myndigheterna i Khartoum att utan vidare dröjsmål gripa och överlämna de två personer som anklagats av ICC, att omedelbart bryta spiralen av straffrihet i Darfur och att samarbeta med framtida ICC-utredningar i Darfur.

4. Europaparlamentet uppmanar rådet (allmänna frågor och yttre förbindelser) den 16–17 juni 2008 och Europeiska rådet den 19–20 juni 2008 att diskutera ICC-åklagarens rapport och att vidta åtgärder för att vidta riktade straffåtgärder mot en tydligt identifierad grupp sudanesiska tjänstemän som bär ansvaret för Sudans obefintliga samarbete med ICC. Detta ska bland annat ske genom

- att frysa och beslagta tillgångar för de personer som har konstaterats hindra samarbetet med ICC, och identifiera och rikta in sig på offshoretillgångar för företag med kopplingar till Nationella kongresspartiet (största regeringspartiet), en viktig finansieringskanal för miliser i Darfur,
- åtgärder som förhindrar tillgång till EU-bankers vid alla ekonomiska transaktioner eller betalningar som görs av eller på uppdrag av dessa personer,
- åtgärder som förhindrar affärsförbindelser eller andra ekonomiska eller handelsmässiga förbindelser mellan dessa personer – eller juridiska personer eller bolag som kontrolleras av dessa – och europeiska bolag, med särskilt fokus på intäkter från oljesektorn.

5. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater och kandidatländer som har en plats i FN:s säkerhetsråd – Belgien, Frankrike, Italien, Förenade kungariket och Kroatien – att vid åklagarens genomgång den 5 juni 2008 inta en principiell hållning i enlighet med EU:s gemensamma ståndpunkt om ICC och att följa upp åklagarens slutsatser på adekvat sätt genom att uppmana Sudan att omedelbart hörsamma säkerhetsrådets resolution 1593 (2005) och ICC:s krav.

6. Europaparlamentet uppmanar övriga stater som är representerade i FN:s säkerhetsråd att också stödja begäran om samarbete som ICC-åklagaren framfört på domstolens vägnar. Parlamentet uppmanar framför allt Kina, Ryssland, Sydafrika och Libyen att fullfölja sina åtaganden enligt säkerhetsrådets resolution 1593 (2005) och att inte obstruera säkerhetsrådets åtgärd av den 5 juni 2008.

7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och FN:s säkerhetsråd att yrka på att det ska ingå i säkerhetsrådets mandat att vid besöket i Khartoum i slutet av maj särskilt ta upp straffriheten och ICC:s arresteringsorder.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att större delen av utvecklingsbiståndet till Sudan inte går via Ahmad Haruns ministerium för humanitära frågor och uppmanar givare att utöva formella påtryckningar på Sudans regering för att Ahmad Harun ska bort från sin post.

9. Europaparlamentet uppmanar EU att utöva påtryckningar på Kina att delta i de internationella ansträngningarna för att få ett slut på konflikten och att använda sitt betydande inflytande på Sudans regering i egen- skap av att vara den största inkomstkällan för Sudans regering till följd av försäljning av olja. Parlamentet uppmanar Kina att sluta leverera vapen till Sudan.

10. Europaparlamentet uppmanar Afrikanska unionen och Arabförbundet att aktivt engagera sig i Darfur genom att kräva att Sudans regering ska samarbeta med ICC-åklagarmyndigheten i aktuella och framtida utredningar och uppmanar EU:s ordförandeskap att ta med Sudans samarbete med ICC på dagordningen vid politisk dialog och toppmöten med viktiga samarbetspartner såsom Kina, Förenta staterna, Afrikanska unionen och Arabförbundet.

11. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att regelbundet informera parlamentet om sina nuvarande och framtida ansträngningar för att utöva påtryckningar på Sudans regering att samarbeta med ICC. Parlamentet kommer att följa ärendet och ta alla tillfällen i akt att ta upp frågan med både sudanesiska företrädare och övriga samarbetspartner.

Torsdag 22 maj 2008

12. Europaparlamentet fördömer JEM-rebellernas överfall på Omduran den 10 och 11 maj 2008 samt flygbombningen i Norra Darfur den 4 maj då 12 personer dödades, ett 30-tal andra sårades och en skola, en vattenanläggning och en marknad förstördes.
13. Europaparlamentet uttrycker djup oro över de nya striderna mellan sudanesiska armén och SPLA i Abyei, som leder till ökat behov av humanitär hjälp, hindrar humanitära insatser och eventuellt äventyrar fredsavtalet från 2005.
14. Europaparlamentet fördömer brott mot fredsavtal och eldupphöravtal från parternas sida och särskilt våldshandlingar riktade mot civilbefolkningen och mot humanitärt bistånd.
15. Europaparlamentet uppmanar de sudanesiska myndigheterna, och särskilt regeringen, att fullt ut stödja inrättandet av Unamid och att stödja alla insatser för att skapa stabilitet och säkerhet.
16. Europaparlamentet framhåller ånyo att det inte kan bli någon varaktig fred om det inte skipas rättvisa för grova brott. Parlamentet uppmanar EU:s observatörer till fredssamtalen att understryka att straffriheten måste upphöra för att en varaktig respekt för rättsstaten och mänskliga rättigheter i Sudan ska kunna byggas upp.
17. Europaparlamentet uppmanar Sudans regering och samtliga väpnade grupper att respektera mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt och att avstå från urskillningslösa attacker mot civila, inbegripet sexuellt våld mot kvinnor.
18. Europaparlamentet uppmanar samtliga parter som är inblandade i konflikten att inte rekrytera och använda sig av barnsoldater under 18 år och uppmanar de sudanesiska myndigheterna att skydda barn som är internflyktingar, särskilt ensamma minderåriga, i enlighet med relevanta konventioner.
19. Europaparlamentet uppmanar vidare alla övriga parter att sluta exportera vapen till parterna i konflikten i regionen och att värna respekten för mänskliga rättigheter och internationell fred och säkerhet i sina förbindelser med Sudan.
20. Europaparlamentet uttrycker oro över rapporterna om massgripanden i Khartoum till följd av rebellattacken. Parlamentet påminner Sudans regering om dess åtaganden enligt den afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter, enligt vilken ingen får gripas eller fängslas godtyckligt och enligt vilken var och en har rätt till försvar och att få rättegång inom rimlig tid.
21. Europaparlamentet uppmanar EU:s särskilda representant för Sudan, Pekka Haavisto, att, i enlighet med sitt uppdrag och EU:s gemensamma ståndpunkt i fråga om ICC, vara proaktiv och ta alla tillfällen i akt att i samtal med sudanesiska företrädare och övriga partner ta upp frågan om att Ahmad Harun och Ali Kushayb måste gripas och överlämnas och att samarbete måste komma till stånd med ICC. Parlamentet uppmanar den särskilda representanten att regelbundet avlägga rapport till övriga EU-institutioner om utvecklingen i den här frågan.
22. Europaparlamentet uttrycker djup oro över Unamids bristande resurser och uppmanar Afrikanska unionens medlemsstater och det internationella samfundet att öka sina bidrag så att ytterligare styrkor och utrustning till Darfur snabbt kan sättas in.
23. Europaparlamentet uppmanar den sudanesiska regeringen att respektera sitt åtagande beträffande ett moratorium för begränsningar och hinder för alla biståndsarbetare. Parlamentet understryker att det upptrappade våldet under den senaste månaden också har påverkat humanitära insatser, eftersom banditverksamhet och plundring har lett till att hjälpsändningar inte kommit fram. Detta har tvingat biståndsorganisationer att på senare tid halvera matransonerna för mer än tre miljoner behövande i Darfur.

Torsdag 22 maj 2008

24. Europaparlamentet uppmanar EU och övriga internationella aktörer att vidta lämpliga åtgärder mot våldsvärkare som bryter mot eldupphöravtal och som attackerar civila, fredsbevarare eller humanitära insatser samt att vidta alla nödvändiga åtgärder för att få ett slut på straffriheten.

25. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, EU:s särskilda representant för Darfur, regeringarna i Sudan, EU:s medlemsstater och medlemsstaterna av FN:s säkerhetsråd, Afrikanska unionens institutioner, Arabförbundets institutioner och åklagaren vid ICC.

Gripandet av politiska meningsmotståndare i Vitryssland

P6_TA(2008)0239

Europaparlamentets resolution av den 22 maj 2008 om gripandet av politiska meningsmotståndare i Vitryssland

(2009/C 279 E/24)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om situationen i Vitryssland, framför allt resolutionen av den 21 februari 2008 ⁽¹⁾,
- med beaktande av kommissionens förklaring i av den 21 november 2006 om Europeiska unionens beredvillighet att inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken förnya sina förbindelser med Vitryssland och det vitryska folket,
- med beaktande av EU:s ordförandeskaps förklaring av den 28 mars 2008 om Vitryssland,
- med beaktande av EU:s ordförandeskaps uttalande av den 29 april 2008 om att politiska meningsmotståndare i Vitryssland på nytt börjat sättas i fängelse och utsättas för trakasserier,
- med beaktande av EU:s ordförandeskaps uttalande av den 6 maj 2008 om den senaste tidens utveckling av förhållandet mellan Vitryssland och Förenta staterna,
- med beaktande av artikel 115.5 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Två vitryska förkämpar för demokrati, nämligen Andrej Kim och Sjarhei Parsjukevityj, dömdes till stränga straff för att de deltagit i fredliga företagardemonstrationer den 10 och 21 januari 2008.
 - B. Att Aliaksandr Kazulin fortfarande kvarhålls i fängsligt förvar är ytterligare ett exempel på hur Vitryssland åsidosätter sina skyldigheter att respektera Organisationens för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) principer och åtaganden, fastän Vitryssland är medlem av denna organisation.
 - C. Parlamentet har uppmanat rådet och kommissionen att komma med förslag om att inom internationella organisationer utöva ytterligare påtryckningar på Lukasjenkoregimen samt krävt att det läggs fram ett fullständigt paket med särskilda målinriktade sanktioner, som strängt bestraffar förtryckarna, utan att för den skull öka de vitryska medborgarnas lidanden.
 - D. Parlamentet har fördömt våldsmetoderna och arresteringarna av talrika deltagare då frihetsdagen firades i Minsk och andra vitryska städer den 25 mars 2008.
 - E. Vitrysslands regerings beslut att förklara tio diplomater från Förenta staterna för icke önskvärda samt tvångsutvisningen av Förenta staternas ambassadör i Vitryssland är omotiverade och skadar det vitryska folkets intressen.

⁽¹⁾ Antagna texter, P6_TA(2008)0071.